

IT bland individer

2006

IT0102

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Informationsteknik

A.2 Statistikområde

Användning och tillgång av IT i företag och bland individer

A.3 Statistikprodukten ingår ej i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: SCB

Kontaktperson: Peter Skatt

Telefon: 08-5069 48 71

Telefax: 08-667 77 88

e-post: peter.skatt@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB, enheten för Investeringar, FoU och informationsteknik

Kontaktperson: Peter Skatt

Telefon: 08-5069 48 71

Telefax: 08-667 77 88

e-post: peter.skatt@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger ej

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Saknas

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken delvis av EU. Undersökningen är gemensam för ett stort antal av EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikbyrå Eurostat utformat frågor och definitioner. Statistiken är reglerad i Commission Regulation (EC) No 1031/2006.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa tillgång till och användning av IT bland privatpersoner i Sverige. Undersökningar på samma tema har genomförts åren 2000- 2005.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är Eurostat, Näringsdepartementet, Statens institut för kommunikationsanalys, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Post- och telestyrelsen, Verva och NUTEK.

A.12 Uppläggning och genomförande

Data för undersökningen har samlats in med hjälp av tilläggsfrågor till de telefonintervjuer som genomfördes i samband med *Arbetskraftsundersökningarna (AKU)* under april-juni 2006. Undersökningen genomförs som en urvalsundersökning.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

–

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

En årlig urvalsundersökning som genomförs på uppdrag av Eurostat och Näringsdepartementet.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser huvudsakligen tillgång till och användning av IT. Utöver detta fokuserar vissa frågor på IT-kompetens.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsenheten är individer i åldern 16–74 år som är folkbokförda i Sverige, exklusive personer intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt de som vistas utomlands.

1.1.2 Variabler

Undersökningen tar fram fem typer av variabler: tillgång till olika typer av IT, användning av olika typer av IT, Elektronisk förvaltning, Internethandel och kompetensfrågor.

1.1.3 Statistiska mått

Antals- och andelsuppgifter.

1.1.4 Redovisningsgrupper

För indelning av resultatet har kön, åldersgrupper, utbildningsnivå, familjetyp, hushållsinkomst, befolkningstäthet samt tillgång till bredband använts.

1.1.5 Referenstider

Undersökningen innehåller flera referenstider. En av referenstiderna är undersökningstillfället, dvs. våren 2006. En annan är januari – mars 2005. En tredje är april 2005 till mars 2006.

1.2 Fullständighet

Individens användning av datorer och Internet är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i urvalsundersökningar som genomförs som

telefonintervjuer.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Bakgrundsuppgifterna om individerna är hämtade från RTB (ålder och kön), registret över befolknings utbildning (utbildningsnivå) samt AKU (sysselsättning). Dessa uppgifter håller hög kvalitet. Uppgifterna om tillgång till bredband och hushållsinkomst är hämtade från undersökningen. Undersökningsresultatets kvalitet är beroende av ramtäckning, urval och svarsbortfall.

2.2 Osäkerhetskällor

Utöver ovan nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske vid intervjun.

2.2.1 Urval

Urvalsramen för undersökningen är SCB:s register över totalbefolkningen. Vid urvalsdragningen sker en indelning i strata efter län, kön och ålder. Urvalet dras sedan systematiskt i varje stratum. Ett slumpmässigt urval som är proportionellt till storleken på stratat dras ur varje stratum. Urvalet är en del av *Arbetskraftsundersökningarnas* (AKU) ordinarie urval. AKU genomförs en gång per månad med ett bruttourval om cirka 30 000 individer. Detta urval består av rotationsgrupper varav en del förnyas varje månad. I de rotationsgrupper som tillkommer görs förstagångsintervjuer. I urvalet till Undersökningen om privatpersoners användning av datorer och Internet 2006 har samtliga personer i den fjärde och femte rotationsgruppen ingått. I undersökningen exkluderas individer som är intagna på anstalt, långvarigt sjuka samt vistas utomlands. En mer detaljerad beskrivning av urvalsförfarandet till AKU finns på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Urvalsfelet beror på att resultaten endast baseras på ett urval av individer. Urvalsfelet i denna undersökning bör vara litet då urvalet är relativt stort. Vid nedbrytning av svaren på exempelvis kön och ålder ökar dock urvalsfelet.

2.2.2 Ramtäckning

Ett sådant kan delas upp i övertäcknings- och undertäckningsfel. Övertäckningsfel innebär att vi i urvalet fått med individer som ej uppfyller de definierade urvalskriterierna. De individer som är övertäckning går att vid ett senare tillfälle att plocka bort från urvalet. Korrigering har skett för övertäckning.

Undertäckningsfel är allvarligare och innebär att vi i urvalet missar att få med delar av populationen vi är intresserade av att undersöka. I Undersökningen om privatpersoners användning av datorer och Internet 2006 är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då urvalsramen är Registret över totalbefolkningen, RTB, vilket håller en hög kvalitet. I åldersgruppen 65-74 år har nästan uteslutande personer som fortfarande förvärvsarbetade ingått i undersökningen. Detta innebär dels att osäkerheten för denna grupp är betydligt större än för övriga åldersgrupper och dels en överskattning bl.a. av antalet dator- och Internetanvändare.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas in via datorstödda telefonintervjuer i samband med AKU:s ordinarie datainsamling. Frågorna om datorvanor har ställts till intervjupersonen efter de ordinarie AKU-frågorna. Som stöd har intervjuarna haft skriftliga

intervjuarinstruktioner.

I undersökningar kan mätfel ha uppkommit genom att intervjupersonen missförstått frågan. Ett skäl till detta är att språkbruket på IT-området är flytande och förändras över tiden. Utöver detta kan en systematisk över- eller underskattning ske på vissa frågor. Svårigheter av dessa slag skall inte överdrivas men förekommer i alla undersökningar.

Indikationer på vilka frågor som varit svåra att besvara har förts vidare från intervjuerna till ansvarig utredare. De frågor som framför allt uppmärksammats i detta sammanhang är frågorna om typ av Internetanslutning, hushållsinkomst och kompetens.

2.2.4 Svartsbortfall

Urvalet till undersökningen är 6 671 individer. Av dessa har 1 363 individer inte besvarat de ordinarie AKU-frågorna. Av de resterande 5 308 individerna har 4 793 blivit ombudade att besvara frågorna om tillgång till och användning av datorer och Internet. Av dessa individer har 1 304 individer vägrat eller inte kunnat besvara frågorna om datorer och Internet. Antalet genomförda telefonintervjuer blev till slut totalt 3 489 stycken. Utöver bortfallet ovan förekommer det att de svarande vägrat att svara på vissa frågor. Detta bortfall är i allmänhet försumbart.

I undersökningen har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ. Om så icke är fallet kan en felkälla finnas i detta. Ett sådant fel ökar i storlek om bortfallet är betydande.

2.2.5 Bearbetning

Med denna typ av fel menas fel som uppstår i samband med datorbearbetning av undersökningens resultat. Telefonintervjuerna har gjorts med hjälp av datorstöd. Kontroller av uppgifternas rimlighet och konsistens finns inlagda i datorprogrammet och görs direkt vid intervjutillfället. Alla bearbetning för att få fram resultat från undersökningen har sedan gjorts i PC. Bearbetningsfelet i denna undersökning bedöms som litet.

2.2.6 Modellantaganden

I undersökningen har antagits att bortfallet skulle ha betett sig på samma sätt som de som deltagit i undersökningen inom samma stratum, med avseende på fördelningen mellan olika svarsalternativ.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått har inte beräknats. Orsaken till detta är att det på grund av urvalskonstruktionen (se avsnitt 2.2.1 och 2.2.4) var komplicerat att beräkna dem och tillgängliga resurser inte medgivit detta.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen i sex år och avsikten är att den även i fortsättningen ska genomföras årligen.

3.2 Framställningstid

Telefonintervjuerna genomfördes i april-juni 2006. Resultatet publiceras cirka sju månader efter att huvuddelen av datainsamlingen avslutats.

3.3 Punktlighet

Resultat presenterades i december 2006.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen är fortfarande i ett utvecklingskede varför många av frågorna är svåra att jämföra över tiden. Vidare gör den snabba utvecklingen på IT-området att jämförelser försvåras.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är i princip jämförbar med de övriga studier som genomförts av andra EU-länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i täckning, metodik m.m. .

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Uppgifter om IT-användning bland individer redovisas även i SCBs undersökning av levnadsförhållanden (ULF) och av andra myndigheter och organisationer. Sammanvändarmöjligheterna begränsas dock oftast av skillnader i definitioner, undersökningsmetodik och tidsperiod.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland individer 2006 redovisas i SCB:s databaser, på SCB:s webbplats samt av Eurostat. Databasen och webbplatsen nås via www.scb.se

5.2 Presentation

En kort sammanfattning av resultaten samt tabeller och diagram finns på SCB:s webbplats.

5.3 Dokumentation

Ytterligare dokumentation saknas

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras på uppdrag.

5.5 Upplýsningstjänster

Peter Skatt, tfn 08-506 948 71 och Anders Hinze, tfn 08-506 945 97, Enheten för Investeringar, FoU och IT, SCB, Box 24300 104 51 Stockholm.